

DIURNALU GLUMETIU SOCIÁLE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese in tóta domineca,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
6 fi. pre 1/2 de anu 3 fi. pre unu tri-
luniu 1 fi. 50 cr.; éva pentru Strai-
netate: pre anu 8 fi. pre 1/2 de anu
4 fi. pre unu triliuniu 2 fi. in v. a.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Tóte sionedeniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacese timbrale.

CONSORTIULU „PATRIEI.”

Cortegiu funebrele.

D'in Ardélu.

Niemisîu, Niemisîu, nemesiu rosîu,
Nu ti-e plinu nici tie cosîu,
De-ai venitu de colo diosu,
Susu la *Pesce* deputatu.
Ca sà ai ce de tradatu,
Pentru-unu bietu osutiu de rosu!

Nu ti-e frica sî rusîne.
Nu ti-e gróza chiaru de tine.
Candu te vedi asîè cum esci,
Candu tu fàra de temere
Contr'a-a talei subscriere
Chiaru pre anima ti-pasiesci.

Nu scii, cà Ardélulu mare
Te 'nferéza cu tradare,
Pentru vorb'a-ti ce-ai calcatu,
Cà *Campenii* pàn' la mórte
Te voru afurisí fórte,
Pentru cà ia-i insîclatu.

Niemisîu, Niemisîu, omu de siaga,
Lasa-te de négr'a tréba,
Si de unde ai venitu,
Vedi te pune ér' la cale,
Preste délu sî preste vale,
Ca sà fii ér' omu cinstitu. . . .

Narodulu curtii.

— Poveste. —

A fostu odata unu imperatu, sî acest'a tienea in curtea lui unu omu fórte glumetiu, care totu de-un'a, dar' mai alesu pe tempulu mancarei, lu-desfetá cu glume ca sà manance mai cu apetitu, sî pre acest'a lu-tienea de narodulu curtii. De câte ori povestea, séu spunea, câte vre o gluma, totu deun'a imperatulu candu i se pareá, cà glum'a spusa nu s'a potutu intemplá, dícea catra narodulu curtii „minti,“ — „minti.“ — Elu dela unu tempu ne mai vrendu sà suferè acést'a infruntare, sî-propuse „déca tie nu-ti placu glumele mele: minti tu!“ asîè sî facù. Cà-ci dupa aceea, candu imperatulu tienea mai de trebuintia, adica pe vremea prandiului, sà fia elu de facie cu glumele lui, — atunci narodulu lipsia. Deci porunci imperatulu, sà vina dupa ce a prandíu, sà-lu întrebe, cà ce-i lipsesce, de n'a venitu la prandíu sà glumésca? La ce elu a respunsu: „Imperate, de câte ori vorbescu, totu-deun'a díci catra mine: „minti“ sî acést'a mi-cade fórte greu.“

Asîè vediendu imperatulu, cà nu va mai glumí narodulu curtii, déca i va mai repetá vorb'a cea vatematória, i-a promisú pe onórea lui in fiinti'a de facie a imperatesei, cà nu va mai díce vorb'a acea, care-lu superá asîè de tare, sî ca asecuratiune, cà nu va mai díce-o, i-a promisú diumetate de imperatia, la ce se invoi sî narodulu dracului. Deci imperatulu de bucurosú ce erá, pre dío'a urmatória invitá pre toti ministrii sei la prandíu, sî li comunicá sî lorú, cà ce a patitu-o elu cu narodulu glumetiu, sî cum s'a obligatu elu sà-i dee diumetate d'in imperati'a lui, déca se va mai scapá sà díca catra elu „minti.“ Candu fura adunati toti ospetii la mésa, intra sî narodulu curtii, in care momentu toti ospetii, vediendu-lu, prinsera a ride in hohote. Ér' dupa ce se puse prandiulu pe mésa, imperatulu i facù semnu, sà incépa cu glumele. Imperatulu asceptá acum ceva seriosu, ceva adeveratú. Narodulu curtii inse incepù: „Dloru! candu am fostu eu de trei díle: m'am luatu pr'in padure

sî m'am suitu intr'unu pomu 'naltu 'naltu, sî am aflatu intr'o butóra nisce pui de pupaza. Bagu man'a, nu 'ncape; bagu petiorulu, nu 'ncape; bágai capulu sî scosei puii, — dá mi-remase capulu in butóra. . . . Ce sà facu? Me coborii diosu, me ducu la unu padurariu, care padiá porcii pe acolea pe aprópe. Buna díu'a! — Multiam! Dar' ce te-así rogá? sà faci bine sà-mi dai o secure, cà m'am suitu intr'unu pomu, sî am aflatu intru o butóra nisce pui de pupaza, bagai man'a, nu-i potui scóte; bagai petiorulu, nu-i potui scóte; bagai capulu — scosei puii, sî 'mi remase capulu in butóra. Bine frate, eu am o secure, numai ti-spunu, cà mi-e frica sà ti-o dau, cà securea mea e de a fetá? — —

Nu te teme frate, cà grigescu eu de ea. Sî asîè me luai cu securea sî ciocartii pe lunga capu sî pe de o lature sî pe de alt'a, sî scosei capulu, sî candu dau sà me coboru—intr'o mana tieneam securea sî cu alt'a m'am prinsu de o crénga uscata — se rupe créng'a. Eu de frica scapu securea sî cu man'a acea me apucu de alt'a; dar securea a ajunsu inaintea mea sî a fetatu nóa toporele sî-o barda. Ce sà facu? Me coborii diosu, iau tóte nóa topórele pe umere, sî me ducu cu ele intristatu la padurariu. Buna díu'a! Multiamu! no dá cum e? Bine sî nu pré, cà m'am suitu intr'unu pomu, sî mi-am scosu capulu, dar' candu erá sà me coboru, me prindu cu man'a de o crénga uscata, — créng'a se rupse, eu scapai securea sî cum picá la pamentu: odata fetá nóa toporele, sî-o barda. Bine cà a fetatu in pace, nu te superá nemicu, respunse padurariulu, sî 'mi dadù sî mie unu toporelu de bucuria, cà a fetatu securea lui in pacc. Eu luaiu toporelulu sî esî d'in padure pe o campia mare, dá nu erá asîè caldu Dómne, numai totu te topiai; da mi-a venitu o sete, de mi s'a uscatu garclénulu. Sî apoi dau de unu isvoru, dá elu e inghiatiatu cumu-e osulu. Nimerescu la altulu éra asîè. . . . Mâi ce sà facu? Me punu cu toporelulu, taiu ghiati'a sà beu apa, cà moru de sete; sî cum amblu cum nu amblu, scapu securea 'n apa. Ce sà facu acum'a? n'am cutitu, n'am toporu. . . . Mi facu o grebla, sî stringu ghiati'a tóta gramada, i dau focu sî tóta arde, numai codoriscea a remasu. Eu iau codoriscea pe umere, sî haid'cu ea de-a umerulu, sî damu peste o loza de iédera lunga —lunga pone 'n lumea cealalta. Me suii incetu pe ea sî totu propintindu-me in codorisce, ajunsei sî eu in lumea cea-lalta. Dá acolo-c plinu de imperati; da nu canta, nu se veselescu sî jóca. . . . Numai càtu de nu incepému sî eu, sî cum jucau de grozavu, acusi--acusi, se desprindea câte la unulu calcaiulu dela cisme, sî cum se desprindea, delocu se descultiá sî asverlia cism'a dupa usía, dícendu: „na, prinde-lu!“ — La vorbele aceste, — fiindu cà erá vorb'a de lumea cea-lalta — imperatulu, a carui tata nu de multu murise, lu intre-rupse: „da pe tat'a nu l'ai vediutu pe acolo?“ Ba vediutu! cà spunu-ti, cà erá acolo dupa usía, sî la care cum se desprindea calcaiulu, ilu asverliá acolo sî dícea: „na prinde-lu!“ — La ce imperatulu cu ironia i replicá „minti!“ — cà tat'a meu n'a fostu cismariu, ci a fostu (batandu-se cu man'a pe peptu) imperatu ca mine! Sî atunci imperatulu in data fú silitu a dá narodului promisiunea.

— Éca d'in narodu imperatu mare.

Nipocopo Laviciu.

TANDA SI MANDA.

T. Ia spune-mi frate Mando, tu ca celu mai procopsitu, ca de unde vine numirea „Capelanu” in baseric'a noastră?

M. O Dómné! Tando, d'apoi tu nu scii astu-feliu de lucru? me miru de tine; numirea acést'a se deriva dela particú'a „ca” si dela substantivulu „pálanu,” d'in pricina, ca fisioni'm'a care o capeta capelanii d'in abundanti'a veniteloru sesiunali si stolarie, este posomorita ca pálanulu. — Scii acuma?

T. N'ai dreptu pretene. —

M. Da cum asîè?

T. Dieu nu. Te rogu auscultame pre mine, ce-ti spunu io. Polecr'a de capelani se deriva dela vestmentulu lui Santu Martinu, cari imbracaminte ale santului, se numiau „Capa,” séu „Capella,” ceea ce se tienea de unu lucru santu si se portá in bátaí ca stégu. Preutii, cari portau stégulu acést'a, se chiamau Capelani, si baseric'a, unde se grigiá acestu stégu, se numiá Capella, care numire mai tardiu s'a estinsu in capelle si capellani. Priceputu-m'ai acum'a?

M. Nu pré, cà-ci parintii congresulu basericescu d'in anuln 1870. desbatendu acestu objectu, nu au facutu neci o amintire de atare derivare, si nu pricepu, cà de unde tu, ca mirénu, poti sà vini la atare derivatiune.

T. D'in „*Waffen-Spiegel*“

M. Brr. . . mi ajunge acum'a; lasa-me in pace.

T. Ce gândesci intieptule Mando, care este factorulu legislativu in baseric'a noastră autonóma pentru intrég'a provincia metropolitana?

M. Hábancu mai poti tu fi. Da ori nu scii, cà dupa statutulu organicu, factorulu ligislativu este congresulu basericescu metropolitanu.

T. Ti spunu verde, cà tu minti, cà-ci acestu factoru legislatoricu este consistoriulu arhiepiscopescu d'in Sibiiu.

M. Acést'a dupa statutulu organicu e unu ce imposibile.

T. Vedi articulu de lege XXXVII d'in 13. Ian. 1872. facutu si sanctiunatu de consistoriulu arhiepiscopescu, care s'a publicatu si in „Gazeta Tr.” Nrii 75 si 76 d'in a. c. —

M. Richtig; ai dreptu, cà si io am cetitu Gazet'a. — Brillianta analogia cu puterea legislatoria desvoltata in privire la alegerea de deputatu dietale in Fagarasiu.

T. Scii tu, cine a fostu „causa movens” la aducerea acestui articlu consistoriale?

M. Dupa „Gazeta” se crede cà principiulu utilitatii.

T. N'ai dreptu, cà-ci dupa unu telegramu d'in Sibiiu transmisu lui „Gur'a-Satului”, causa movens a fostu pung'a advocatiloru d'in Sibiiu.

M. Destulu, cà-mi ajunge acum'a; si vai de pelea noastră va fi, déca noi vomu fi siliti a ne divortiá de scumpele noastre socii Trénc'a si Flénc'a.

T. Auditu-ai, cà diet'a tierii sasesci d'in provinci'a Transilvania, in imperiulu Usturu-Ungruiei, s'a conchiamatu pre 11. Nov. a. c.?

M. Am cetitu si io despre acést'a in Tili gramulu de lunga Comitiatu.

T. Ore Orescienii, cari inca se tienu de principiulu pasivitatei moderate, nu voru alege si la acést'a dieta pre ovreiulu prusacu Wodjane r?

M. Nu-e cu putintia, cà-ci astu-feliu de mandate nu se potu véji unulu cu altulu. — Io credu cà mai probabilu este, cà se va alege pop'a d'in Romosu, ca sà-si póta caputá cismele, cari si le-a ruptu cu ocaziunea alegerii lui Wodjane r.

T. Bine díci; asîè o sà fia bine.

T. Auditu-ai, cà Benedikty, realesulu deputatu alu cetatii Uniador'a, ca recompensa, pentru realegerea sa, a cumparatu nemesiloru uniadorenii *dóuc luminare si o funia*.

M. Pe sém'a *clop*.?

T. Ba. Pe sém'a Uniadoreniloru.

M. D'apoi atát'a dóra merita si dinsii. . . . !

T. Auditu-ai frate de minunea d'in Carasiu?

M. De care minune?

T. Ce, tu póte neci nu scii? ho, pari cà mi-e si groza a tí-o spune.

M. Cà dóra nu se-a acatiatu care-va?

T. Nu se-a acatiatu, dar' inse i-au acatiatu-o.

M. Ce, si cui?

T. Parintelui Ion i.

M. Minune, acatiatu, parintele Ion i, . . . bine, dar' ce? spune-mi odata.

T. Ordulu Leopoldinu.

M. Ia cata, frate! si óre pentru ce?

T. De siguru pentru ca sà véda, sà se minuneze, si sà rida lumea de batjocur'a, care o pune guvernulu ungurescu pre bietii nostrii romani. (!)

T. Óre pentru ce nu mai face Dlu Dracinu, socót'a despre banii Societatei de lectura d'in Beiusiu?

M. D'apoi nu face, pentru-cà a perditu cuitantiele si obligatiunile despre bani, si acum'a nu scie unde i-a datu.

T. Ce va face dara, cà toti striga dupa elu, sà faca socót'a?

M. Va tacè, cà-ci si asîè nu se pré rusinéza elu de locu.

T. Amara tacere.

Mahleur.

Vestitululu caputatu pop'a Elek, pregatindu-se pentru caletori'a sa catra diet'a d'in Pest'a, si-a fostu incarcatu stomaculu cu atâte „igen”-uri, câte sà-i póta fi de ajunsu pe trei ani de dile. ba inca sà-i si mai remana. Erá inse mai sà dee de potca. Cà-ci de atát'a greumentu i se stricase stomaculu cu totulu, si déca nu esía d'in elu unu *igen horizontal* grozavu de mare, apoi de siguru lu-lovia nevoi'a, inca nainte de a ajunge cu marh'a, pardon, cu marf'a sa la Pest'a.

Boii d'in Banatu.

Pon' acum'a pre la noi

Pre boii d'in Banatu

— Fiindu cà-su fórte de bunu soiu —

Casapii i-au luat.

Dar' acum' pre ai nosti boi,

Cu córne mari, pe placu,

Ni-i totu duce d'in apoi

Boariulu Frantiu Deák.

CIGURI-MIGURI.

(§) Pop'a *Lek*, pentru nesce satire aparute, s'a laudat că ne va bate; noi inse i respundemu. că deca pop'a *Lek*. intru adeveru doresce a se bate. apoi mai pôte află o pogana bataia la *Buz'a turcului* și la *Bichisci-niu*. Asiē că avem dreptate popo? !

(§) Rusii sunt superati, că sî in *Aradu* va fi tienutu parastasulu pentru eroulu *Avramu Iancu*.

— Si ôre d'in ce cauza sunt ei superati?

— D'apoi au tēma. că astu-feliu voru perde grati'a unguriloru celoru dela putere.

— Au, au, lumea se face ipercircumspecta.

(§) Suntemu bine informati. că cinstit'a directia a „Asociatiunei d'in Aradu pentru cultur'a și conversarea poporului romanu” dîlele aceste a convocatu o adunare generale, spre a se tienē. odata pentru totudeauna,— in cea lume.

(§) Representanti'a cetatei *Aradu*. septeman'a trecuta, a sistatu darea ajutoriului pentru scôlele romane *confesionali* d'in locu, avendu speranti'a, că astu-feliu acele voru fi necesitate a se peface in scôle *comunali*.

— Credemu, că membrii romani, presentandu-se in acea fatale siedintia, voru fi fostu protestandu energiosu.

Asiē; neci că au avutu curagiulu a intră in acea siedintia, necum să-sî fia deschisu gur'a intru aperarea usului legale.

— Unde au fostu dara?

— Afore, siediendu pre treptele magistraturei, facendu cioroboru, sî povestindu povestea lui *cocosiulu rosu*. . . . !

([]) Se dice, că in *Burgulu* d'in *Vien'a* sà se fia aretatu mai de una-di nôptea unu bietu de spiritu, asiē numitu „*die weisse Frau*,” la acura'n'a vedere apoi, toti soldatii, cari stateau la *stragia*, s tulira la fuga. — *Curiosu!* pre candu la noi la *Logosiu* de câte ori se arēta vre unu spiritu prostu, asiē numitu „*die ungehobelte Frau*,” noi nu numai că nu fugimu de elu, ci de nu ne-amu rusini de elu, amu sî stă, ca să ridemu grozavu de prosti'a spiritului seu.

([]) A m a d e u dice: Decandu sum eu regele Spaniei inceptu a pricepe, că de ce de câte ori merge vre o trăba reu, totu de un'a dîcu ômenii: no, ast'a merge s p a n i o l e s c e.

([]) Cu ocasiunea convenirei celoru trei imperati la *Berlinu*, principele *Bismarck* a pregatitu, in onôrea lui *Andrásy*, unu papricasfu de vaca unгурesca, — à la *Kapka-Legionu*.

A. si B.

A. Ce deosebire faci tu intre episcopii nostri de acum'a?

B. Aceea, că *Christosu*, ca să fericēca popôrele sele, a portatu crucea pre umeru, pre candu episcopii nostri de adi, nefericescu popôrele loru, numai pentru ca să pôrte cruce pre peptu!

A. Sclî ce minune au aflatu naturalistii ceia la *Mehadi'a*?

B. Ce?

A. Au aflatu, că creeri *V. Colonelului Ra t . . .* afara de form'a loru naturale, nu contienu altu ceva nemic'a.

A N O N T I U.

Unu barbatu, care bucuros se face habacuculu femeiloru, pôte numai decătu ocupă unu locu intru un'a menageria.

Proprietariu, editoriu și redactoru diriginte: **Mircea B. Stanescu.** — Girante respundietoriu și coredactore: **Basiliu Petricu.**

P U B L I C A T I U N I

PARASTASU in ARADU

pentru

AVRAMU IANCU.

Cu adenca satisfactiune sufletesca amu intielesu: cumcã o conferintia a romaniloru d'in Aradu, tienuta in $17/5$ Octomvre a. c. a hotaritu, ca,—amesuratu obiceiuriloru bisericeii romane resaritene, dupa respirarea celoru siēse septemani de doliu, să se celebreze santulu parastasu pentru pacea sufletesca a Eroului nostru **Avramu Iancu**. Astu-felu santulu parastasu, pontificatu de Rdd. Protopopu al Aradului, Parintele *Ioanu Ratiu*, va află locu *Sambata*, la $12/29$ Octomvre a. c. in diu'a de St'a Parascheva, in biserica din locu (totodata și catedrala dîcesana) dupa terminarea servitiului Ddieescu liturgicu (10 ôre).

Aducendu acēst'a spre cunosciinti'a onor. publicu, ne sentimu indetoriti, ca să multiumimu Onor. cetatieni pentru acēst'a hotarire, pr'in care tienendu-se contu de opiniunea publica, ni se dă ocașiune, ca să manifestamu sentiemintele nôstre pietose și devotamentulu adencu, ce aducerea a minte a celui mai candidu caracteru d'in tempulu in care traimu descēpta in sufletele nôstre.-- O cere ingrigirea nôstra pentru viitoriu; o ceru pornirile su-

fletesci de care suntemu cuprinsi, și o cere demnitatea poporului romanu, ca totu-deaun'a să pronunciamu fara sfiēla ori temere gândirile nôstre comune, și ca, prin manifestarea nereservata a recunoscintiei, ce sentimu catra faptele nobile, să incuragiamu generatiunea. ce ne urmēza la asemenea fapte.—Numai devotamentulu obstescu nasce caracterele mari și faptele munde!—

Nu mai pucinu suntemu detori, ca, pentru pastrarea respectului, ce pretindemu dela popôrele, cu care convietuim, să manifestamu sentiemintele nôstre intr'unu modu demnu de faptele Eroului Nostru și amesuratu positiiei, ce ocupamu in tier'a in care locuim.—Pentru că ni se dă și spre acēst'a ocașiune, ne sentimu indoitu recunoscatori catra Onoratii concetatieni, ce au adusu hotarirea, și in specialu catra Parintele Protopopu, care a fostu și este fruntea actiunei.

Precumu suntemu informati, pentru arangiarea serbarii funebrele, s'a constituitu unu *Comitetu funebralu*— „ad hoc”

Redactiunea.